

รายงานการวิจัย

สภาพและปัญหาการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
องค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี
Condition and Operation Problem of the Child Development Center, Subdistrict
Local Government in Dan Chang District, Suphanburi

จุฑารัตน์ คิ้ววิสัย¹

รัชดากร ทมินเหมย²

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ คณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและผู้ดูแลเด็ก ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี ทุกแห่งรวมจำนวน 140 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเป็นแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการศึกษาพบว่า

1. การดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน

พบว่า มี 1 ด้านอยู่ในระดับมากคือ ด้านงานธุรการ การเงินและพัสดุ ส่วนด้านที่เหลืออยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านงานวิชาการ ด้านบุคลากร ด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม ด้านงานกิจการนักเรียน และด้านงานชุมชนสัมพันธ์

2. ปัญหาการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอด่านช้างจังหวัดสุพรรณบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม ด้านงานวิชาการ ด้านบุคลากร ด้านงานชุมชนสัมพันธ์ ด้านงานธุรการ การเงินและพัสดุ และด้านงานกิจการนักเรียน

คำสำคัญ : สภาพและปัญหาการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

¹นักศึกษาลัทธิรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต วิทยาลัยนครราชสีมา

²อาจารย์ที่ปรึกษา สาขารัฐประศาสนศาสตร์ วิทยาลัยนครราชสีมา

Abstract

The purpose of this study is to study condition and operation problem of the child development center, subdistrict local government in Dan Chang district, Suphanburi. The study population was 140 people in the committee of the child development center of Dan Chang district. The study instrument was questionnaires. The data were analyzed by percentage, mean, and standard deviation.

The results of the study revealed that:

1. The operation of child development center, subdistrict local government, Dan Chang district, Suphanburi, the overall was at moderate level. When considered each aspect found that government administration, financial and material were at high level. However academic affairs, personnel, building and environment, student affairs, and relationship with community were at moderate level.

2. The operation problem of the child development center, both overall an each aspect were at low level including building and environment, academic affairs, personnel, relationship with community, general administration, financial and material, and student affairs, respectively.

Keywords : condition and operation problem of the child development center

บทนำ

สถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแต่ละแห่งจะทำหน้าที่บริการช่วยเหลือแก่ครอบครัว ดังนั้น การที่จะจัดสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยให้บรรลุวัตถุประสงค์ดังกล่าว ได้นั้นต้องขึ้นอยู่กับความพร้อมของโรงเรียน และการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ความสำเร็จของสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย นอกจากมีอาคารและสิ่งแวดล้อมที่ออกแบบมาสร้างเสริมการเรียนรู้แล้ว สิ่งหนึ่งที่สถานพัฒนาเด็กปฐมวัยต้องกระทำคือ การให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนรับรู้และมีส่วนร่วม กับสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย ซึ่งการให้ผู้ปกครองได้เข้ามาส่วนร่วมกับโรงเรียนส่งให้เกิดประโยชน์หลายประการ ได้แก่ สถานพัฒนาเด็กปฐมวัยสามารถพัฒนาได้ตามทิศทางที่ชุมชนต้องการ ครูสามารถเข้าใจเด็ก และสามารถแก้ไขปัญหาของเด็กได้อย่างมีประสิทธิภาพ จอห์น ล็อก (हररररर ररररर, 2537 : อ้างอิงจาก John Lock 1632–1740) ได้กล่าวว่า เด็กเปรียบเสมือนผ้าขาว เด็กทุกคนมีความสามารถด้านการเรียนรู้และด้านสมองเท่าเทียมกัน องค์ประกอบของสิ่งแวดล้อมรอบๆ ตัวเด็ก เช่น พื้นฐานทางครอบครัว การศึกษา และประสบการณ์วัยเด็ก จะมีความสำคัญต่อเด็กในวัยนี้มาก กุลยา ตันติผลาชีวะ (2543 : 16-17) กล่าวว่า เด็ก 8 ขวบแรกที่มีพัฒนาการที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว แต่ละขวบปี มีความแตกต่าง และมีความก้าวหน้าของพัฒนาการที่ต่างกันมาก ทำให้การดูแล การเลี้ยงดู การจัดประสบการณ์ การเรียนแต่ละวัยต่างกัน เป็นเหตุให้มีการจัดสถานบริการแตกต่างกันตามวัยของเด็กสถาน

พัฒนาเด็กปฐมวัยซึ่งทำหน้าที่ให้การดูแลแก่เด็กมีอยู่ในหลายสังกัด ได้แก่ กลุ่มกระทรวงสาธารณสุข ศูนย์โภชนาการ กรมอนามัย ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนของศูนย์สุขวิทยาจิตวิทยาวิทยาลัยพยาบาลและโรงพยาบาลในสังกัดกระทรวง กลุ่มกระทรวงศึกษาธิการ โรงเรียนเด็กเล็กในวัด กลุ่มมหาวิทยาลัย มีโรงเรียนเด็กเล็กในโรงเรียนสาธิต กลุ่มองค์กรเอกชน กรมการพัฒนาชุมชน กรมอนามัย กรมอาชีวศึกษา สมาคมมูลนิธิต่างๆ กรมการศาสนา เทศบาล และกรมประชาสัมพันธ์ ฯลฯ (กุลยา ตันติผลาชีวะ, 2543 ก. :17) เพื่อให้ภาคส่วนต่างๆ ของสังคมได้เข้ามามีส่วนร่วมรับผิดชอบในการจัดการศึกษาร่วมกันดังปรากฏอยู่ในกฎหมายฉบับต่างๆ ได้แก่

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 มาตรา 43 มาตรา 81 และมาตรา 289 ที่ให้ความสำคัญต่อชุมชน และส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประชาชน เอกชนและภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาที่มุ่งหมายให้เกิดการพัฒนาคุณภาพ และมาตรฐานการศึกษา รวมทั้งตอบสนองความต้องการของท้องถิ่น โดยในปัจจุบันมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้แก่ เทศบาล, องค์การบริหารส่วนตำบล, องค์การบริหารส่วนจังหวัด , รูปพิเศษ ซึ่งในแต่ละท้องถิ่น โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เทศบาลและองค์การบริหารส่วนตำบลยังมีระดับชั้นของตนเอง ซึ่งแตกต่างกันทั้งรายได้ จำนวนประชากร ระบบบริหาร บุคลากรในองค์การทำให้ท้องถิ่นแต่ละแห่งมีศักยภาพใน

การจัดการศึกษาต่างกัน (กรมการปกครอง, 2545) การสำรวจการประมาณการจำนวนนักเรียน นักศึกษา ปีการศึกษา 2542 - 2559 พบว่าจำนวน นักเรียนอนุบาลทั้งในภาครัฐและเอกชน มีจำนวนนักเรียนอนุบาลเพิ่มโดยเฉลี่ยปีละประมาณ 10,300 คน และ 32,700 คน ตามลำดับ และอัตราส่วนที่ระดับก่อนประถมศึกษาต่อประชากรวัยเรียนอายุ 3 - 5 ปี มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว โดยเพิ่มจากร้อยละ 94.0 ในปีการศึกษา 2542 เพิ่มร้อยละ 97.0 ในปีการศึกษา 2544 และจะเพิ่มเป็นร้อยละ 100 ตั้งแต่ปี 2545 เป็นต้นไป ทั้งนี้เป็นไปตามแผนการศึกษาแห่งชาติ ที่กำหนดให้มีการส่งเสริมเด็กปฐมวัยทุกคนให้ได้รับบริการเพื่อเตรียมความพร้อมอย่างน้อย 1 ปี (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2543 : 28-29) ด้วยเหตุนี้นโยบายการจัดการศึกษาตามแนวทาง การปฏิรูป การศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการจึงมี แนวคิด และหลักการที่สำคัญในการจัดการศึกษา คือ การจัดการศึกษาไทยเป็นการศึกษาตลอดชีวิต เปิดโอกาสให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาและให้มีการเรียนรู้ตลอดชีวิต มีการระดมสรรพกำลัง เพื่อการจัดการศึกษาให้บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและสถาบันต่างๆ มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษามากขึ้น กระทรวงมหาดไทย โดยกรมการพัฒนาชุมชนได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของการพัฒนาเด็ก จึงได้เริ่มมีการจัดตั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในหมู่บ้าน ตำบล ตามความต้องการ และ จัดความสามารถของประชาชนมาตั้งแต่

พ.ศ. 2510 เพื่อรับเด็กเล็กในชนบทอายุระหว่าง 3-6 ปี เข้ารับการเลี้ยงดูในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และให้อยู่ในความรับผิดชอบควบคุมดูแลของ คณะกรรมการพัฒนาเด็กและคณะกรรมการสภาตำบล โดยให้การช่วยเหลือและให้การสนับสนุนในด้านวิชาการและงบประมาณ ในส่วนที่เกินขีดความสามารถของประชาชน รวมทั้งการฝึกอบรมผู้ดูแลเด็กและคณะกรรมการพัฒนาเด็ก เพื่อให้บุคลากรเหล่านี้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

เมื่อได้มีพระราชบัญญัติการจัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบล ในปี พ.ศ.2537 และรัฐบาลได้มีนโยบายที่จะกระจายกิจกรรมการดำเนินงาน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้แก่องค์การบริหารส่วนตำบลที่มีศักยภาพและความพร้อม ได้มีส่วนร่วมในการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ตามกำลังและขีดความสามารถขององค์การบริหารส่วนตำบลนั้นๆ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2541 เป็นต้นมา ดังนั้นเพื่อเป็นการตอบสนองนโยบายของรัฐบาลในการกระจายอำนาจการบริหารลงสู่ท้องถิ่น องค์การบริหารส่วนตำบลต้องถือเป็นหน้าที่หลักที่จะให้ความสำคัญในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ซึ่งตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 ตามมาตรา 16 (9) ว่าด้วยการจัดการศึกษาและผู้ที่มีส่วนสำคัญ ในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลได้นั้น ได้แก่ คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งเป็นผู้ที่มี

บทบาทและมีความใกล้ชิดกับ ประชาชนมากที่สุด รู้สภาพและปัญหาของท้องถิ่นเป็นอย่างดี จึงควรให้ความสำคัญในการนำ แนวนโยบายของ รัฐบาลที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็กเข้าสู่ภาคปฏิบัติ ให้บังเกิดผลตาม ความมุ่งหมายที่กำหนดไว้ ตลอดจนเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจะต้องนำ แนวนโยบายไปปฏิบัติให้ประสบความสำเร็จ ทั้งนี้เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล ในการบริหารจัดการ และสามารถแก้ไขปัญหาด้านการจัดการศึกษาของท้องถิ่น ได้อย่างแท้จริง

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี
2. เพื่อศึกษาปัญหาการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี

เนื้อหาที่เกี่ยวข้อง

ตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 ได้กระจายอำนาจในการปกครอง และการกำหนดการพัฒนา มนุษย์ในด้านต่างๆ ดังนั้นจึงได้กำหนดเป้าประสงค์ของการจัดการศึกษาของท้องถิ่นไว้ดังนี้

- 1) วิสัยทัศน์การจัดการศึกษาท้องถิ่น พัฒนาศักยภาพมนุษย์ให้มีคุณลักษณะ วิถีชีวิต และการจัดการที่สอดคล้องกับความต้องการของสังคม ท้องถิ่น และประชาชาติ

2) วัตถุประสงค์การจัดการศึกษาของท้องถิ่นเพื่อให้เด็กปฐมวัยได้รับการส่งเสริมพัฒนาการและเตรียมความพร้อมทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม สติปัญญา และลักษณะนิสัยให้เป็นอย่างดีถูกต้องตามหลักวิชาการ เต็มศักยภาพ มีคุณธรรม จริยธรรมระเบียบวินัย และมีความพร้อมที่จะเข้ารับการศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน รวมทั้งพัฒนาคุณภาพ ประสิทธิภาพการจัดการศึกษา

3) ภารกิจจัดการศึกษาของท้องถิ่น จัดเตรียมความพร้อมแก่เด็กปฐมวัยตามแนวประสงค์การณระดับก่อนประถมศึกษาเพื่อให้เด็กปฐมวัยได้รับการพัฒนา ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา เต็มตามศักยภาพ และมีความพร้อมในการเข้ารับการศึกษาในระดับขั้นพื้นฐาน (กรมการปกครอง, 2542 : 8-9)

การบริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

การบริหารหมายถึง การใช้ศาสตร์และศิลปะ เพื่อดำเนินการเกี่ยวกับคน เงิน วัสดุ อุปกรณ์ การจัดการ ให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้การบริหารเป็นการประสานงาน การอำนวยความสะดวกและการให้บริการแก่ผู้ที่เกี่ยวข้อง สำหรับการบริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กนั้น เมื่อนำมาพิจารณาถึงลักษณะการบริหารงานแล้ว เบญจา แสงมณี (2542 : 342) กล่าวว่า ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเป็นลักษณะของการบริหารงาน ที่เกิดขึ้นจากชุมชนเป็นผู้จัดตั้ง มีคณะบุคคลเป็นผู้ดูแลรับผิดชอบในรูปแบบของกรรมการ ลักษณะของการบริหารศูนย์

พัฒนาเด็กเล็กจะเป็นไปตามความเห็นชอบของคณะกรรมการแต่ละศูนย์ ดังนั้น จึงอาจกล่าวได้ว่าแนวทางการบริหารงานสามารถนำมาใช้ได้เกือบทั้งหมด ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2536 : 4) ได้แบ่งขอบข่ายของการบริหารงานในโรงเรียนออกเป็น 6 งานได้แก่ งานวิชาการ งานกิจการนักเรียน งานบุคลากร งานธุรการ การเงินและพัสดุ งานอาคารสถานที่ และงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงขอถือเอาแนวทางในการบริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกร (กรมการปกครอง, 2542 : 8-17) เป็นหลักในการกำหนดขอบเขตการบริหารงานทั้ง 6 งานได้แก่ งานวิชาการ งานอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม งานบุคลากร งานธุรการ การเงินและพัสดุ งานกิจการนักเรียน และงานความสัมพันธ์กับชุมชนและการประชาสัมพันธ์

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษานี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ คณะกรรมการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและผู้ดูแลเด็ก ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี ทุกแห่งรวมจำนวน 140 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเป็นแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า วิเคราะห์ข้อมูล

โดยการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

สรุปผลการวิจัย

1. การดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มี 1 ด้านอยู่ในระดับมากคือ ด้านงานธุรการ การเงินและพัสดุ ส่วนด้านที่เหลืออยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านงานวิชาการ ด้านบุคลากร ด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม ด้านงานกิจการนักเรียน และด้านงานชุมชนสัมพันธ์ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เป็นดังนี้

1) ด้านงานวิชาการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับ ดังนี้ การแจ้งผลการประเมินพัฒนาการความพร้อมของเด็กเป็นรายบุคคลให้ผู้ปกครองทราบ รองลงมา การนำเอกเทศนิควิธีการใหม่ๆ มาใช้ในการจัดกิจกรรมการจัดมุมแสดงผลงานของเด็ก และการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการเรียนการสอนในห้องเรียน

2) ด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับ ดังนี้ วัสดุครุภัณฑ์ เช่น โต๊ะ เก้าอี้ ชั้นวางของเครื่องนอน ฯลฯ มีจำนวนเพียงพอและอยู่ในสภาพ

ที่ใช้การได้เหมาะสมกับเด็ก รองลงมา การจัดสภาพภายนอกห้องเรียน มีบริเวณเพียงพอสะอาด ร่มรื่น และปลอดภัย และการจัดอาคารสถานที่ และดูแล รักษาอุปกรณ์เครื่องเล่นที่สนับสนุนต่อการพัฒนาการของเด็ก ให้อยู่ในสภาพที่ดีและปลอดภัยสำหรับเด็ก

3) ด้านบุคลากร โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับ ดังนี้ อัตรากำลังผู้ดูแลเด็กเพียงพอ สอดคล้องกับจำนวนเด็ก รองลงมา ผู้บริหารมีความรู้ความสามารถในงานวิชาการและการบริหารจัดการ และผู้ดูแลเด็กมีความรู้และความเข้าใจในจิตวิทยาพัฒนาการเด็ก

4) ด้านงานธุรการ การเงินและพัสดุ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับ ดังนี้ ความสะดวกรวดเร็วในการเบิกจ่ายงบประมาณด้านการศึกษา รองลงมา การสนับสนุนงบประมาณ สามารถจัดซื้อสื่อการเรียนการสอนและวัสดุอุปกรณ์ได้ตรงตามความต้องการจำเป็น และระบบการเก็บเอกสารหลักฐานและหนังสือราชการเป็นหมวดหมู่

5) ด้านงานกิจการนักเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับ ดังนี้ การจัดเวลาให้เด็กได้นอนหลับพักผ่อนอย่างเหมาะสมตามวัย รองลงมา การจัดกิจกรรมการเล่นที่ส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างเด็ก และมีการบันทึกผล

พัฒนาการเด็ก และรายงานให้ผู้ปกครองทราบอย่างต่อเนื่อง

6) ด้านงานชุมชนสัมพันธ์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับ ดังนี้ การประชาสัมพันธ์ผลงาน ข่าวสาร และกิจกรรมต่างๆ ให้ผู้ปกครองและชุมชนได้รับทราบอย่างสม่ำเสมอ รองลงมา การอาศัยความร่วมมือของคณะกรรมการพัฒนาเด็กในการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชน และผู้ปกครอง และชุมชน ให้ความช่วยเหลือสนับสนุนการดำเนินงาน เช่น การบริจาคทรัพย์สินวัสดุอุปกรณ์ เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็ก

2. ปัญหาการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม ด้านงานวิชาการ ด้านบุคลากร ด้านงานชุมชนสัมพันธ์ ด้านงานธุรการ การเงินและพัสดุ และด้านงานกิจการนักเรียน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เป็นดังนี้

1) ด้านงานวิชาการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับ ดังนี้ การจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการเรียนรู้การสอนในห้องเรียน รองลงมา สื่อการเรียนการสอนและวัสดุอุปกรณ์มีจำนวนเพียงพอ หลายหลายและตรงกับความต้องการ เหมาะสมในการจัดการเรียนการสอนให้กับเด็ก และการประชุมวางแผนเพื่อกำหนดแนวทางการ

ดำเนินงานการจัดการเรียนการสอนระหว่างผู้บริหาร ผู้ดูแลเด็กและผู้ปกครอง

2) ด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม โดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับ ดังนี้ ความเหมาะสมเพียงพอของอาคารเรียนหรือห้องเรียนกับจำนวนเด็ก รองลงมา ห้องน้ำ ห้องส้วม มีจำนวนเพียงพอ มีความสะอาดถูกสุขลักษณะ และปลอดภัย และห้องเรียน มีแสงสว่างเพียงพอและอากาศถ่ายเทได้สะดวก

3) ด้านบุคลากร โดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับ ดังนี้ มีการปฐมนิเทศให้ผู้ดูแลเด็กตระหนักในบทบาท รองลงมา ผู้บริหาร มีความรู้ความสามารถในงานวิชาการและการบริหารจัดการ และการจัดให้มีกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างขวัญและกำลังใจโดยการชมเชยก่อนให้รางวัลให้กับบุคลากรในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

4) ด้านงานธุรการ การเงินและพัสดุ โดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับ ดังนี้ ความเพียงพอของงบประมาณในการจัดการศึกษา รองลงมา ระบบการเก็บเอกสารหลักฐานและหนังสือราชการเป็นหมวดหมู่ และการสนับสนุนงบประมาณ สามารถจัดซื้อสื่อการเรียนการสอนและวัสดุอุปกรณ์ได้ตรงตามความต้องการจำเป็น

5) ด้านงานกิจการนักเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับ ดังนี้ จัดกิจกรรมให้เด็กได้ปฏิบัติทั้งกิจกรรมประจำวันในห้องเรียนและนอกห้องเรียนเพื่อพัฒนาลักษณะนิสัยและทักษะในการใช้ชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสมและครอบคลุมพัฒนาการของเด็กตามวัย รองลงมา การจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้เด็กได้รู้จักวัฒนธรรมไทย และการดูแลด้านสุขภาพอนามัยของเด็ก โดยพยาบาล แพทย์หรือเจ้าหน้าที่สาธารณสุขอย่างต่อเนื่อง

6) ด้านงานชุมชนสัมพันธ์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับ ดังนี้ การประชาสัมพันธ์ผลงานข่าวสาร และกิจกรรมต่างๆ ให้ผู้ปกครองและชุมชนได้รับทราบอย่างสม่ำเสมอ รองลงมา การจัดกิจกรรมเผยแพร่ผลงานของเด็กต่อชุมชน และการเปิดโอกาสให้ผู้บริหาร ผู้ดูแลเด็กและผู้ปกครองได้มีส่วนร่วมในการประชุมเพื่อแสดงความคิดเห็นต่อกิจกรรมของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

1. การดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มี 1 ด้านอยู่ในระดับมากคือ ด้านงานธุรการ การเงินและพัสดุ ส่วนด้านที่เหลืออยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับการศึกษา

ของ ฉิมมนต์ ปัทมเสวี (2548 : บทคัดย่อ) ที่ได้ทำการศึกษาเรื่อง สภาพและปัญหาการบริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดปทุมธานี โดยการศึกษาดังกล่าวมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงาน และเพื่อเปรียบเทียบสภาพและปัญหาการบริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดปทุมธานี ซึ่งผลการศึกษาพบว่า สภาพการบริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดปทุมธานี โดยภาพรวม มีสภาพการบริหารงานอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านที่ผลการศึกษาพบว่า มี 1 ด้านอยู่ในระดับมากคือ ด้านงานธุรการ การเงินและพัสดุ ส่วนด้านอื่นๆ อยู่ในระดับปานกลาง การที่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี มีการดำเนินการด้านงานธุรการ การเงินและพัสดุ ซึ่งประกอบด้วย งานพัสดุ เป็นการจัดซื้อ จัดหา จัดทำและจำหน่ายทะเบียน งานธุรการและสารบรรณ ได้แก่ การจัดทำข้อมูลสถิติ จัดทำทะเบียนหนังสือรับส่ง การควบคุมและจัดเก็บเอกสารจัดทำประกาศและคำสั่ง การจัดทำทะเบียนนักเรียนการรับสมัครนักเรียน และการเงิน ได้แก่ การจัดทำงบประมาณ การทำบัญชีการเงิน การเบิกจ่ายเงิน ซึ่งศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจะถือปฏิบัติเกี่ยวกับรายรับจ่าย ตามระเบียบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นๆ สำหรับการจัดเก็บค่าใช้จ่ายจากผู้ปกครองให้ออนไลน์ใช้ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่า

ด้วยเงินบำรุงการศึกษาของหน่วยต้นสังกัด และระเบียบอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง(กรมการปกครอง, 2545 : 14) อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อเทียบกับด้านอื่นๆ แสดงให้เห็นว่าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ได้จัดระบบเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานเพื่อให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และเมื่อพิจารณาในด้านที่ระดับรองลงมา พบว่า ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี มีการดำเนินการด้านงานวิชาการ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ เพชรรัตน์ เบี้ยเยี่ยม (2547 : บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษา สภาพและปัญหาของจัดการศึกษาปฐมวัยในสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ผลการศึกษาพบว่า ด้านการจัดการศึกษาพบว่า การจัดประสบการณ์มีการปฏิบัติสูงที่สุดและเป็นไปตามที่ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2534 ก : 18-19) ให้แนวคิดว่างานวิชาการ เป็นงานที่สำคัญที่สุด งานอื่นๆ เป็นงานที่สนับสนุนการดำเนินงานวิชาการถือเป็นงานหลักของโรงเรียน โดย กรมการปกครอง (2545 : 9) ได้ให้แนวทางในการบริหารงานวิชาการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดังนี้

1) การจัดกิจกรรมการพัฒนารูปแบบ ได้แก่ การจัดกิจกรรมให้เด็กได้พัฒนาประสาทสัมผัสทั้ง 5 และการเคลื่อนไหวต่างๆ โดยเปิดโอกาสให้เด็กได้สังเกต สำรวจ ค้นคว้า ทดลอง แก้ปัญหา และสร้างสรรค์ผลงานด้วยตัวเอง พร้อมทั้งได้เรียนรู้จากของ

จริงและสื่อการเรียนรู้ต่างๆ โดยคำนึงถึงความปลอดภัยและความเหมาะสมตามวัยของเด็กเป็นหลักให้เด็กได้เลือกกิจกรรม ที่หลากหลายตามความสนใจดูแลเด็กด้วยความรัก ความเอาใจใส่จัดบรรยากาศให้เด็กได้มีปฏิสัมพันธ์กับเด็กอื่นๆ และกับผู้ใหญ่ให้เด็กรู้จักอยู่ร่วมกันในสังคม รวมทั้งปลูกฝังความมีระเบียบวินัยในตนเอง มีคุณธรรม จริยธรรม ประเพณี และวัฒนธรรมไทย และมีโอกาสได้แสดงออกอย่างเหมาะสมตามบริบทของสังคมไทย

2) การประเมินพัฒนาการ ด้านสุขภาพ ใช้สมุดบันทึกสุขภาพ หรือแบบรายงานพัฒนาการของเด็กหรือแบบบ่งชี้พฤติกรรมตามวัยของเด็ก เพื่อบันทึกการชั่งน้ำหนัก วัดส่วนสูง การให้ภูมิคุ้มกันโรค บันทึกการเจ็บป่วย ด้านพัฒนาการเด็ก ใช้สมุดบันทึกสุขภาพ หรือแบบรายงานพัฒนาการเด็กหรือแบบบ่งชี้พฤติกรรมตามวัยของเด็ก และรายงานผลให้ผู้ปกครองทราบเป็นระยะเวลา ทั้งนี้ให้รวมพฤติกรรมที่ส่งสัญญาณจากผลงานของเด็กพร้อมด้วย นอกจากนี้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการประเมินพัฒนาการเด็กอย่างน้อยปีละครั้ง

3) การนิเทศและการตรวจสอบผู้บริหารควรนิเทศหรือจัดให้มีผู้รับผิดชอบการนิเทศและตรวจสอบการจัดกิจกรรม เพื่อพัฒนาผู้เรียน เป็นประจำ สม่ำเสมอ และนำผลจากการนิเทศใช้พัฒนารูปร่างเด็กและตัวเด็ก ทั้งนี้ การนิเทศควรมีเอกสาร หลักฐานการนิเทศ และควรมีระยะเวลาการนิเทศที่ชัดเจน

4) จัดทำแผนการสอนเป็นการจัดทำแผนการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนให้เป็นไปตามกำหนดการสอนและสอดคล้องกับหลักสูตรก่อนประถมศึกษา ของกระทรวงศึกษาธิการ โดยปรับให้สอดคล้องกับท้องถิ่น

5) จัดระเบียบสะสม เป็นการจัดทำข้อมูลเด็กเป็นรายบุคคล ตามแบบเพื่อเป็น ข้อมูลในการติดตามเด็กและใช้ข้อมูลเพื่อการแนะแนวเป็นรายบุคคล

6) การจัดทำรายงานและสถิติของชั้นเรียน

7) การจัดเก็บและวิเคราะห์ข้อมูลสถิติทางการศึกษาและส่งเสริมและเผยแพร่วิชาการ

8) การประสานงานกับหน่วยงานการศึกษาอื่น

ส่วนด้านที่มีระดับการดำเนินการน้อยที่สุดคือ ด้านงานชุมชนสัมพันธ์ ซึ่งศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี ควรให้ความสำคัญและดำเนินการให้มากยิ่งขึ้น ทั้งนี้เพราะงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนว่าเป็นงานสนับสนุนงานวิชาการ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ชุมชนมีความเข้าใจที่ดีต่อโรงเรียนอันจะทำให้โรงเรียนดำเนินงานด้านต่างๆ ไปด้วยดี กล่าวได้ว่าการบริหารงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนเป็นงานที่สนับสนุนงานวิชาการ เป็นการสร้างความเข้าใจที่ดีต่อกันระหว่างบ้านและโรงเรียน ซึ่งจะทำให้โรงเรียนบริหารงานไปได้อย่างราบรื่น (ปรีชา นิพนธ์พิทยา, 2536)

ซึ่งสอดคล้องกับ สมคิด บางโม (2544) ที่กล่าวว่า การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนจัดว่าเป็นสิ่งสำคัญในการบริหารงานการศึกษา เพราะโรงเรียนจะต้องระดมทรัพยากรจากชุมชนมาช่วยในการพัฒนาโรงเรียนไม่ว่าจะเป็นด้านอุปกรณ์เครื่องมือ อาคารเรียน ตลอดจนการสนับสนุนทางการเงิน นอกจากนั้นหลักการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน เป็นงานที่โรงเรียนต้องไปเกี่ยวข้องกับบุคคลต่างๆ ในชุมชน จำเป็นต้องดำเนินการอย่างจริงจัง รอบคอบ และมีหลักเกณฑ์ กล่าวคือ ต้องดำเนินการด้วยความบริสุทธิ์ใจ ตรงไปตรงมา เชื่อถือได้ ต้องถือว่าเป็นภารกิจที่ต้องกระทำต่อเนื่อง การดำเนินงานต้องให้ครอบคลุมทุกด้านที่ ชุมชนมีส่วนรับผิดชอบ เป็นงานสร้างสรรค์มิได้ทำลายภาพพจน์ของโรงเรียน ควรใช้กระบวนการสองทางในการติดต่อสื่อสารควรคำนึงถึงความต้องการของชุมชนและพัฒนาการของชุมชนรวมทั้งใช้วิถีแห่งประชาธิปไตยในการดำเนินงานด้วย ทั้งนี้รูปแบบการดำเนินการอาจดำเนินการได้ในหลายลักษณะ เช่น การประชาสัมพันธ์ ผลงาน ข่าวสาร และกิจกรรมต่างๆ ให้ผู้ปกครองและชุมชนได้รับทราบอย่างสม่ำเสมอ การจัดกิจกรรมเผยแพร่ผลงานของเด็กต่อชุมชน การเปิดโอกาสให้ผู้บริหาร ผู้ดูแลเด็กและผู้ปกครองได้มีส่วนร่วมในการประชุมเพื่อแสดงความคิดเห็นต่อกิจกรรมของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เป็นต้น

2. ปัญหาการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบล ใน

อำเภอ ด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม ด้านงานวิชาการและด้านบุคลากร ด้านงานชุมชนสัมพันธ์ ด้านงานธุรการ การเงินและพัสดุ และด้านงานกิจการนักเรียน สอดคล้องกับการศึกษาของนิชมนต์ ปัทมเสวี (2548 : บทคัดย่อ) ที่ได้ทำการศึกษาเรื่อง สภาพและปัญหาการบริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดปทุมธานี โดยการศึกษาดังกล่าวมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงาน และเพื่อเปรียบเทียบสภาพและปัญหาการบริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดปทุมธานี ซึ่งผลการศึกษาพบว่า ปัญหาการบริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดปทุมธานี ในภาพรวมอยู่ในระดับน้อย ราชดำเนินอยู่ในระดับปานกลาง 3 ด้าน เรียงลำดับดังนี้ ด้านงานวิชาการ ด้านงานอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม และด้านงานบุคลากร อยู่ในระดับน้อย 3 ด้าน เรียงลำดับดังนี้ ด้านงานธุรการ การเงินและพัสดุ ด้านงานความสัมพันธ์กับชุมชน และการประชาสัมพันธ์ และด้านงานกิจการนักเรียน และพิจารณาเป็นรายด้านเมื่อเปรียบเทียบกับด้านอื่นๆ ที่พบว่า ด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม เป็นด้านที่มีปัญหาที่สุด เกี่ยวกับความสำคัญด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมนั้น สมคิด บางโม (2544) กล่าวว่า การบริหารอาคารสถานที่ ถ้าบริหารได้ดีสถานที่เหมาะสม การใช้อาคาร

และตกแต่งอาคารเอื้ออำนวยต่อการเรียนการสอนแล้ว ย่อมจะทำให้การบริหารงานด้านอื่นๆ ดีไปด้วย การบริหารอาคารสถานที่ ควรคำนึงถึงเรื่องสถานที่ตั้งโรงเรียน อาคารเรียน ห้องเรียน อาคารประกอบการดูแลบำรุงรักษาอาคาร เป็นต้น จากผลการศึกษาแม้จะพบว่าด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม เป็นด้านที่มีปัญหาที่สุด เมื่อเปรียบเทียบกับด้านอื่นๆ ไม่ได้หมายความว่าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี มีปัญหาในเรื่องนี้ทั้งหมด แต่เป็นปัญหาในเรื่องปลีกย่อยและควรเร่งดำเนินการ ได้แก่ ความเหมาะสมเพียงพอของอาคารเรียนหรือห้องเรียนกับจำนวนเด็ก ห้องน้ำ ห้องส้วม มีจำนวนเพียงพอ ความสะอาดถูกสุขลักษณะและปลอดภัย และห้องเรียน มีแสงสว่างเพียงพอและอากาศถ่ายเทได้สะดวก เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับกรมการปกครอง (2545 : 9) ที่ได้ให้แนวทางการบริหารงานอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเรื่องพื้นที่และการก่อสร้างศูนย์ มีข้อควรพิจารณา ดังนี้ คือ ที่ตั้งต้องไม่อยู่ในบริเวณที่เสี่ยงอันตราย ได้แก่ บริเวณขนถ่ายแก๊ส น้ำมัน สารเคมีหรือสารพิษ มลภาวะทั้งทางอากาศแสงและเสียงที่มากเกินไป หากไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้ต้องมีมาตรการป้องกันภาวะอุบัติเหตุต่างๆ ที่มีมาตรฐานกำหนด จำนวนชั้นของอาคาร ไม่ควรเกิน 2 ชั้น นับจากพื้นหากสูงเกินกว่า 2 ชั้น ต้องมีมาตรการป้องกันอัคคีภัยและอุบัติเหตุ ตามประกาศของทางราชการในเรื่องที่เกี่ยวข้อง

ความสูงของห้อง ไม่ควรน้อยกว่า 2.00 เมตร นับจากพื้นถึงเพดาน ทางเข้า ออก และประตู หน้าต่าง ต้องมีทางเข้าทางออกอย่างเหมาะสม สามารถเคลื่อนย้ายเด็กออกจากอาคารได้ สะดวกหากเกิด อัคคีภัยหรือภัยพิบัติ โดยอย่างน้อยต้องมีทางเข้า ทางออกสองทาง แต่ละทางกว้างประมาณ 80 เซนติเมตร ประตู หน้าต่าง ต้องมีขนาดและจำนวนเหมาะสมกับ ขนาดพื้นที่ของห้อง ความสูงของขอบ หน้าต่างประมาณ 80 เซนติเมตรนับจากพื้น พื้นที่ใช้สอย ต้องจัดให้มีบริเวณ พื้นที่ใน อาคารที่สะอาดปลอดภัย เหมาะสมกับการ ปฏิบัติกิจกรรมของเด็ก เช่น เล่น เรียนรู้ รับประทานอาหารและนอน โดยแยกเป็น สัดส่วนจากห้องประกอบอาหาร ห้องส้วม และที่พักเด็กป่วย โดยเฉลี่ยประมาณ 2.00 ตารางเมตร ต่อเด็ก 1 คน พื้นที่สำหรับจัด กิจกรรมพัฒนาเด็กอาจจะแยกเป็นห้องเฉพาะ หรือจัดรวมเป็นห้องเอนกประสงค์ ที่ใช้ สำหรับจัดกิจกรรมที่หลากหลายได้ โดยใช้ พื้นที่เดียวกันแต่ต่างเวลา และอาจปรับเปลี่ยน วัสดุอุปกรณ์หรือย้ายเครื่องเรือน ตามความ เหมาะสมและข้อจำกัดของพื้นที่ เป็นต้น

3. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1) ด้านงานชุมชนสัมพันธ์ ควร จัดกิจกรรมเผยแพร่ผลงานของเด็กต่อชุมชน การอบรมความรู้เกี่ยวกับการเลี้ยงดูเด็กแก่ ผู้ปกครองอย่างสม่ำเสมอ การเปิดโอกาสให้ ผู้บริหาร ผู้ดูแลเด็กและผู้ปกครองได้มีส่วนร่วมในการประชุมเพื่อแสดงความคิดเห็นต่อ กิจกรรมของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เป็นต้น

2) ด้านงานกิจการนักเรียน ควร จัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้เด็กได้รู้จักวัฒนธรรม ไทยการจัดกิจกรรมวันสำคัญร่วมกัน ระหว่าง ผู้บริหาร ผู้ดูแลเด็ก และผู้ปกครอง การดูแล ด้านสุขภาพอนามัยของเด็ก โดยพยาบาล แพทย์หรือเจ้าหน้าที่สาธารณสุขอย่างต่อเนื่อง เป็นต้น

3) ด้านอาคารสถานที่และ สิ่งแวดล้อม ควรดำเนินการเรื่องจัดห้องเรียน สิ่งแวดล้อมและการอำนวยความสะดวกให้ เหมาะสมยิ่งขึ้น

4) ควรดำเนินการแก้ไขปัญหา ด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม ควรจัด อาคารเรียน ห้องเรียน ห้องน้ำ ห้องส้วม ให้มี ความเหมาะสมและเพียงพอกับจำนวนเด็ก โดยคำนึงถึงความสะอาด ถูกสุขลักษณะและ ปลอดภัย

5) ควรดำเนินการแก้ไขปัญหา ด้านงานวิชาการ ควรจัดกิจกรรมที่ส่งเสริม การเรียนการสอนในห้องเรียน จัดหาสื่อการ เรียนการสอนและวัสดุอุปกรณ์ให้มีจำนวน เพียงพอ หลากหลาย ตรงกับความต้องการ และเหมาะสมกับการจัดการเรียนการสอน และควรมีการประชุมวางแผนเพื่อกำหนด แนวทางการดำเนินงานการจัดการเรียนการ สอนระหว่างผู้บริหาร ผู้ดูแลเด็กและ ผู้ปกครอง

6) ควรดำเนินการแก้ไขปัญหา ด้านงานวิชาการ ด้านงานบุคลากร ควรมีการ ปรุมนิเทศให้ผู้ดูแลเด็กตระหนักในบทบาท ของตน ผู้บริหารควรได้รับการเพิ่มพูนความรู้ ความสามารถในงานวิชาการและการบริหาร

จัดการ ผู้ดูแลเด็กความได้รับการพัฒนา
ทางด้านจิตวิทยาพัฒนาการเด็ก

4. ข้อเสนอแนะในการนำศึกษาค้น
ต่อไป

1) ควรศึกษาแนวทางการส่งเสริม
ประชาชนให้มีส่วนร่วมและสนับสนุนการ
ดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กร
บริหารส่วนตำบล

2) ควรศึกษาสภาพและปัญหา
การดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กร
บริหารส่วนตำบล ตามความคิดเห็นของ
ผู้ปกครอง เพื่อเปรียบเทียบกับความคิดเห็น
ของกรรมการศูนย์และผู้ดูแลเด็ก (ผดค.)

3) ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลให้การ
ดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กร
บริหารส่วนตำบล ประสบผลสำเร็จ

เอกสารอ้างอิง

- กรมการปกครอง. 2545. **คู่มือศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น**. กรุงเทพฯ : สำนักบริหาร
การศึกษาท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย.
- กรมการพัฒนาชุมชน. 2541. **อบต.กับการพัฒนาเด็กโดยสิทธิเด็ก**. กรุงเทพฯ : กรมการพัฒนาชุมชน.
เอกสารอัดสำเนา.
- กิติมา ปริศิตติก. 2532. **การบริหารและการนิเทศเบื้องต้น**. กรุงเทพฯ : อักษรนิพนธ์.
- กุลยา ตันติผลาชีวะ. 2542. ความหมายของการจัดการศึกษาปฐมวัย. **วารสารการศึกษาปฐมวัย**. 3(3)
:17-24.
- กุลล สุทรธาดาและ จิตตินันท์ เดชะคุปต์. 2544. **รูปแบบและระดับการจัดบริการสถานเลี้ยงเด็กที่มี
คุณภาพในประเทศไทย กรณีพินิจศึกษานครปฐม**. สถาบันวิจัยประชากรและสังคม
มหาวิทยาลัยมหิดล.
- โกวิทย์ พวงงาม. 2543. **มติใหม่การปกครองส่วนท้องถิ่น วิสัยทัศน์การกระจายอำนาจและการ
บริหารงานท้องถิ่น**. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์สมาธรรม.
- ชูวงศ์ ฉายะบุตร. 2539. **การปกครองท้องถิ่นไทย**. กรุงเทพฯ : ส่วนท้องถิ่น.
- นิชมนต์ ปัทมเสวี. 2548. **สภาพและปัญหาการบริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรบริหารส่วน
ตำบลในจังหวัดปทุมธานี**. ปรินญาณิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.
- ธงชัย สันติวงษ์. 2526. **การบริหารงานบุคคล**. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- ธนศวรรค์ เจริญเมือง. 2548. **100 ปี การปกครองท้องถิ่นไทย**. กรุงเทพฯ : โครงการจัดพิมพ์คปไฟ.
- นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์. 2534. **หลักการบริหารการศึกษา**. กรุงเทพฯ : บริษัทการพิมพ์.

- นิพนธ์ กินาวงศ์. 2526. หลักเบื้องต้นเกี่ยวกับการบริหารโรงเรียนและการนิเทศการศึกษา. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ : พิมพ์นศ.
- บุญชม ศรีสะอาด. 2545. การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- เบญจา แสงมลิ และ ประดิษฐ์ อุปรมย์. 2533. การจัดห้องเรียนและสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา
เด็กปฐมวัย. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.